

**Niezależny Samorządny Związek Zawodowy
Pracowników Pożarnictwa**

ZARZĄD GŁÓWNY

00-463 Warszawa ul. Podchorążych 38 NIP-5262729845 REGON-015322077

Konin, 09 luty 2024 roku

ZG-I – 03/23

Pan
nadbryg. dr inż. Mariusz FELTYNOWSKI
Komendant Główny
Państwowej Straży Pożarnej

W A R S Z A W A

Szanowny Panie Komendancie,

Kontynuując dotychczasowe działania i wystąpienia Związku w zakresie środków finansowych na rekompensatę za ponadnormatywny czas służby (w tym dokonaną weryfikację i urealnienie tych środków w 2021 roku), Zarząd Główny NSZZ Pracowników Pożarnictwa **ponawia wnioski dotyczące konieczności wypracowania nowych zasad podziału/zwiększenia dotychczas obowiązujących limitów finansowych (w ramach poszczególnych województw) przewidzianych na wypłatę rekompensaty za ponadnormatywny czas służby strażaków, w tym dokonanie realokacji środków na rozliczenia i wypłatę „nadgodzin” z uwzględnieniem pełnego pokrycia potrzeb poszczególnych regionów w tym zakresie.**

Powyższy problem ma ogromny wpływ na budżety wszystkich Komend Państwowej Straży Pożarnej, wraz z koniecznością corocznej weryfikacji i sprawdzania danych w tym zakresie. Zgodnie z otrzymanymi i zbieranymi danymi, bieżący system oraz sposób podziału tych środków, potęguje i zwielokrotnia występujące dysproporcje i braki w poszczególnych regionach kraju. Bezpośrednim przykładem takiego stanu jest województwo łódzkie, podkarpackie i opolskie. Przedmiotowe budżety odnoszą się tylko do przekazanych środków na rekompensatę za przedłużony czas służby.

W wymienionych powyżej województwach występują duże dysproporcje w przekazywanych środkach finansowych w stosunku do pozostałych 13 województw. Doskonale obrazuje to „Zestawienie środków na rekompensatę za przedłużony czas służby na podstawie etatów z 2021 roku” stanowiące załącznik nr 1 do tego pisma (źródłem danych są wielkości jakie uzgodniła i przekazała Komenda Główna PSP w 2021 roku oraz dane uzyskanych w trybie dostępu do informacji publicznej). Jednocześnie informuję, że na przykładzie budżetu podkarpackiej komendy

wojewódzkiej za lata 2022 i 2023, można przyjąć, że taki sam system rozdziału środków na rekompensatę za przedłużony czas służby był stosowany w pozostałych wojewódzkich komendach w kraju. Z tego względu należy wywnioskować, iż w bieżącym roku można się spodziewać takich samych lub podobnych środków dla szesnastu województw, co w dalszym ciągu spowoduje, że komendy wojewódzkie, które otrzymywały (w 2021 roku) łódzka **6 zł.**, podkarpacka **11 zł.**, czy opolska **13 zł.** (na 1h przy 416 h/rok) przy zachowaniu podobnej lub takiej samej liczby etatów zmianowych, co w innych komendach, z tym, że w pozostałych trzynastu komendach przekazane środki wynoszą odpowiednio dużo więcej.

W szczególności różnice te widać w zestawieniach zawartych tabeli nr 1, 2 i 3 (patrz załącznik nr 1):

1. Tabela nr 1 dla woj. łódzkiego **6zł.**; a dla: małopolskiego **17zł.**; dolnośląskiego **20zł.**; wielkopolskiego **20zł.**
2. Tabela nr 2 dla woj. podkarpackiego **11zł.**, a dla: pomorskiego **24zł.**; kujawsko-pomorskiego **24zł.**; lubelskiego **23zł.**
3. Tabela nr 3 dla woj. opolskiego **13zł.**, a dla: podlaskiego **25zł.**; świętokrzyskiego **18zł.**; lubuskiego **15zł.**

Należy przy tym zaznaczyć, iż środki te powinny być zrewaloryzowane przy każdej podwyżce uposażenia, wg wytycznych z MSWiA, a wg naszych danych nie są rewaloryzowane.

Utrzymywanie w dalszym ciągu takiego trendu będzie powodować niedostatek środków na przedmiotową rekompensatę w podległych komendach, co miało miejsce w minionym okresie tj. od 2021 roku do 2023 roku. W przedmiotowym okresie zapotrzebowanie na środki finansowe dla całkowitego pokrycia wypracowanych „nadgodzin” zawsze były niedoszacowane i niewystarczające. Powodowało to, że komendanci byli zmuszeni ograniczać inne wydatki, aby zapłacić funkcjonariuszom za ponadnormatywny czas służby lub z braku środków oddawać w formie czasu wolnego, co jest zjawiskiem niekorzystnym i tylko pogłębia opisywany problem i generuje dalsze „nadgodziny”, które są przenoszone na inny okres rozliczeniowy, w którym zwykle stawki przeliczeniowe za jedną roboczogodzinę są już wyższe. Takie działanie powoduje narastanie zaległości i jest zjawiskiem bardzo niekorzystnym dla stabilności budżetów nie tylko w omawianych trzech województwach.

Wobec powyższego zwracamy się z prośbą o udostępnienie danych za 2021, 2022 i 2023 rok w następującym zakresie:

1. ilości środków rozdzielonych na wypłatę „nadgodzin” dla funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej z podziałem na każde z województw,
2. ilości wypracowanych „nadgodzin” funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej z podziałem na każde z województw,

3. ilości środków wykorzystanych na wypłatę „nadgodzin” dla funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej z podziałem na każde z województw,
4. ilości „nadgodzin” oraz środków na wypłatę „nadgodzin” dla funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej wypłaconych ze środków własnych komend miejskich/powiatowych z podziałem na każde z województw.
5. Ilość zaległych dni urlopów (lata 2021-2023) na dzień 01.01.2024 z podziałem na poszczególne województwa.

Równocześnie należy wskazać, iż problem naliczania i wypłaty rekompensaty za ponadnormatywny czas służby dotyczy większości Komend, na co wielokrotnie już wskazywaliśmy. Przykładem takim może być województwo małopolskie, gdzie 17 kwietnia 2020 roku powołano komisję w celu dokonania analizy i sposobu wypracowania rozwiązań w tym zakresie. Na podstawie dokonanej analizy sformułowano wnioski określające czynniki mające bezpośredni wpływ na ilość „nadgodzin” wypracowywanych w poszczególnych okresach rozliczeniowych, tj.:

- a) stosunek ilości etatów do ustalonego stanu minimalnego strażaków na zmianie służbowej,
- b) ilość wakatów oraz przyjętych do służby strażaków oczekujących na szkolenie oraz w trakcie szkolenia kwalifikacyjnego w zawodzie strażak,
- c) ilość nieobecności strażaków z tytułu zwolnień lekarskich (szczególnie długotrwałych) oraz zaległych urlopów z lat poprzednich,
- d) działania ratowniczo – gaśnicze, szkolenia i ćwiczenia grup specjalistycznych realizowane poza terenem własnego działania KP/M PSP i obszarem chronionym SGR,
- e) ilość godzin ponadnormatywnych z poprzedniego okresu rozliczeniowego niezrekompensowane finansowo z uwagi na niewystarczającą ilość środków,
- f) zadania realizowane przez strażaków poza ustalonym czasem służby tj. szkolenia OSP, zawody sportowo – pożarnicze, funkcje reprezentacyjne, terminowe zadania zlecone i inne,
- g) długotrwałe i wymagające zaangażowania dużej ilości sił i środków działania ratowniczo – gaśnicze i zabezpieczające.

Niestety mimo wypracowania pewnych rozwiązań nie udało się do końca, rozwiązać tego problemu, a generowanie „nadgodzin” przez strażaków w Małopolsce w naszej ocenie związane jest przede wszystkim z nieporównywalnie niskimi stanami etatów w stosunku do wyznaczonego stanu minimalnego w zestawieniu do innych większych komend w Polsce, a tym samym małą liczbą etatów w przeliczeniu na liczbę mieszkańców zabezpieczanego rejonu operacyjnego.

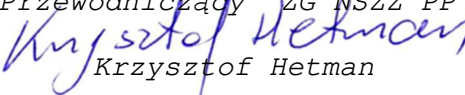
Dodatkowo docierają do nas sygnały, iż w kraju zdarzają się sytuacje, gdzie nie wypłaca się funkcjonariuszom środków za wszystkie możliwe „nadgodziny” (co jest zgodne z ustawą o PSP), poprzez wskazywanie możliwości odbioru godzin

w następnym okresie rozliczeniowym. Niestety takie rozwiązanie sytuacji nie jest właściwe gdyż generuje kolejny problem kumulacji urlopów. Ilość ponadnormatywnego czasu służby jest bowiem bezpośrednio skorelowana z ilością odebranego urlopu, gdyż w momencie wybierania przez strażaków urlopów generują się nadgodziny. Jeżeli nie są w pełni zapłacone to w momencie ich odbierania powstają zaległości w urlopach.

Reasumując NSZZ Pracowników Pożarnictwa, zwraca się z prośbą, aby przeprowadzić analizę ilości wypłacanej rekompensaty za przedłużony czas służby w danych województwach względem udzielanego urlopu dla funkcjonariuszy w danym województwie, co wykazałoby aktualną sytuację związaną z „nadgodzinami” i zaległymi urlopami w naszej formacji.

Uzyskane dane oraz racjonalne podejście do tematu redystrybucji tych środków zagwarantuje nam uzyskanie zwiększenia do 100% odpłatności za „nadgodziny” oraz pozwoli na prawidłowe ich zagospodarowanie zgodnie z zapotrzebowaniem służby i strażaków, w tym wyrównanie rażącej dysproporcji w skali Kraju.

Jednocześnie **w naszej ocenie wskazane byłoby, aby środki na rekompensatę za przedłużony czas służby stały się „standardowymi” środkami płacowymi, wliczanymi do paragrafu 405.** W przypadku takiego oznaczenia tych środków problem, jaki miał miejsce przez ostatnie lata (gdzie środki nie były w pełni przeznaczane na ten cel), prawdopodobnie w ogóle by nie wystąpił, ze względu na bezpośrednią możliwość kontroli wspomnianego wyżej paragrafu m.in. przez Komendę Główną PSP. Niestety z racji obowiązujących przepisów nie jesteśmy w stanie doprowadzić do sytuacji trwałego oznaczenia środków przeznaczonych na rekompensatę za wydłużony czas pracy strażaków. **Należy przy tym zaznaczyć iż należałoby również dążyć do rozwiązań obowiązujących w innych służbach MSWiA w tym w Policji, gdzie funkcjonariuszowi daje się możliwość wyboru czyli odbioru wypracowanych nadgodzin lub wypłaty środków finansowych.**

Za Zarząd
Przewodniczący ZG NSZZ PP

Krzysztof Hetman

W załączeniu:

1. Zestawienie środków na rekompensatę za przedłużony czas służby na podstawie etatów z 2021 roku.

Załącznik nr 1

Zestawienie środków na rekompensatę za przedłużony czas służby
na podstawie etatów z 2021 roku

WOJEWÓDZTWO	środki na „nadgodziny” 2021 [PLN]	etaty KW i KP/KM 2021	środki na 1 etat [PLN/etat]	środki na 1h przy 416h/rok [PLN/h]
PODLASKIE	10 872 943	1 040	10 455	25
KUJAWSKO-POMORSKIE	16 093 271	1 613	9 977	24
POMORSKIE	16 890 046	1 671	10 108	24
LUBUSKIE	10 136 198	969	10 460	25
ŚLĄSKIE	32 681 984	3 342	9 779	24
ŚWIĘTOKRZYSKIE	8 183 127	1 085	7 542	18
MAŁOPOLSKIE	16 602 043	2 299	7 221	17
LUBELSKI	15 195 413	1 609	9 444	23
ŁÓDZKIE *	5 635 977	2 291	2 460	6
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	11 482 939	1 296	8 860	21
OPOLSKIE ***	5 581 372	1 040	5 367	13
WIELKOPOLSKIE	20 729 414	2 506	8 272	20
PODKARPACKIE **	8 193 207	1 744	4 698	11
ZACHODNIOPOMORSKIE	13 410 582	1 552	8 641	21
MAZOWIECKIE	33 023 077	3 768	8 764	21
DOLNOŚLĄSKIE	33 023 077	2 337	8 285	20

***, **, *** Województwa z największą różnicą środków pomiędzy etatami, a środkami na 1h.**

Źródło: Opracowanie własne Jarosława Kruk na podstawie Biuletynu informacyjnego Państwowej Straży Pożarnej oraz na podstawie danych uzyskanych w trybie dostępu do informacji publicznej.

TABELA NR 1 WOJEWÓDZTWO	środki na "nadgodziny" 2021 [PLN]	etaty KW i KP/KM 2021	środki na 1 etat [PLN/etat]	środki na 1h przy 416h/rok [PLN/h]
WIELKOPOLSKIE	20 729 414	2 506	8 272	20
DOLNOŚLĄSKIE	33 023 077	2 337	8 285	20
MAŁOPOLSKIE	16 602 043	2 299	7 221	17
ŁÓDZKIE *	5 635 977	2 291	2 460	6

TABELA NR 2 WOJEWÓDZTWO	środki na "nadgodziny" 2021 [PLN]	etaty KW i KP/KM 2021	środki na 1 etat [PLN/etat]	środki na 1h przy 416h/rok [PLN/h]
LUBELSKI	15 195 413	1 609	9 444	23
KUJAWSKO-POMORSKIE	16 093 271	1 613	9 977	24
POMORSKIE	16 890 046	1 671	10 108	24
PODKARPACKIE **	8 193 207	1 744	4 698	11

TABELA NR 3 WOJEWÓDZTWO	środki na "nadgodziny" 2021 [PLN]	etaty KW i KP/KM 2021	środki na 1 etat [PLN/etat]	środki na 1h przy 416h/rok [PLN/h]
LUBUSKIE	10 136 198	969	10 460	25
ŚWIĘTOKRZYSKIE	8 183 127	1 085	7 542	18
PODLASKIE	10 872 943	1 040	10 455	25
OPOLSKIE ***	5 581 372	1 040	5 367	13

